

Helledammen

Indviet 3. juli 1927

Stenene er blevet rensset, navne hugget op og malet i 2019

Kragelund Lokalhistoriske Forening
Helledamen 2020

”Helledammen” Lystanlægget i Kragelund

Ved kirken i Kragelund befinder der sig et smukt og spændende anlæg som har en speciel historie.

Anlægget er skabt i 1927 af beboerne i området.

Før anlægget blev til, var der her en gammel bydam med ler hvor man havde hentet ler til lerklining af bindingsværkshusene, men nu hvor det ikke var aktuelt mere var dammen fyldt op med affald og skrammel og pyntede mildest talt ikke i bybilledet. Flere af sognets mænd talte sammen om, hvad der burde gøres ved det, og Chr. Berg der havde boet nogle år i Thorning havde set hvad man der havde fået lavet. Nogle stykker blev så enige om at køre der op og studere sagen. Man fik hest og vogn gjort klar og kom rask af sted. I Knudstrup trængte man til en pause og gjorde holdt ved kroen. Desværre faldt man i godt selskab og nåede ikke videre den dag. Men nogen tid efter skulle det altså være, og denne gang nåede man målet og fik taget Thornings anlæg i øjesyn.

Førstelærer Askløv der var lærer ved ”den store skole” i Kragelund var også varm på ideen, og sammen fik man lavet en plan for anlægget. Men der skulle jo også penge til selv om det meste blev lavet med frivillig arbejdskraft. Jagtkonsulent Arvid Johansen og Jens Olesen (Wollesen) gik fra dør til dør med en kiste der var så lang at den ikke kunne komme ud af døren når de holdt den på tværs, så den kom ikke ud før der var kommet penge! I alt kom der 396,00 kroner ind på den måde.

For at have styr på tingene oprettede man en borgerforening hvis medlemskontingent også gik hertil og endelig blev der holdt nogle lotterispil.

Så begyndte det store arbejde med at få området gjort klar, man lånte tipvogn og spor og fik kørt en masse jord på og skolebørnene hjalp i frikvartererne med at jævne det ud. Bl.a. var der en stor banke af flyvesand fra sandflugtens tid i nærheden, den blev kørt i.

Så skulle der plantes. Alle de deltagende mænd plantede hver et træ. Den store eg der står der endnu er f. eks. plantet af lærer Askløv.

Der skulle også rejses sten. Chr. Berg kendte til en skålsten der befandt sig i Michael Franks skov i Stenholt. Først ville Michael Frank ikke af med den, men da man blev ved at plage endte det med at han sagde, at hvis de kunne få den transporteret måtte de tage den. De fik så fat i en blokvogn, en talje og en masse mennesker og fik den løftet op og transporteret herind. Det hed sig siden at en af mændene blev dårlig, og at det var stenens ånd der hævnede sig, men det var vist mere fordi de styrkede sig på nogle snapse.

Ved samme lejlighed fik de også en anden stor sten her ind. Den blev rejst for midler indsamlet blandt unge fra sognet der var udvandret til USA, Den fik en indskrift der lyder *"Så langt, så langt rækker Tanken frem til gamle mor og mit Barndomshjem"* efter et digt af Adam Dam. Desuden er der et billede af en måge og et bånd med knuder på hugget ind. Alt er tegnet af den berømte kunstmaler og professor Søren Hjort Nielsen der er opvokset i Kragelund.

En lille obelisk der er fundet på kirkegården og måske har været gravsten eller en del af et solur har fået indskrift af en oversættelse fra den ældre Edda: *"Fæ dø frænde dø, også dig skal Døden ramme. Men det gode Lov du vinde, det skal ingensinde dø."*

Sten med mændenes navne og gårdnavne blev sat i en rundkreds som et "Bystævne" Der var dog nogle der ikke ville være med til dette, da de var bange for om man i fremtiden tog det for gravsten og man så kunne tro de var selvmordere siden de lå uden for kirkegården.

En sten til minde om projektet bærer indskriften: *"Hvor før var Sumpe, Blåler og Grus, skal vokse læ for vort Kirkehus"*.

Endelig blev der lavet en kunstig gravhøj med en stenhøj på. På de tre underliggere står navnene: *Blicher, Dalgas og N.J.Fjord* for deres betydning for dansk landbrug. Da man for nogle år siden renoverede anlægget fandt man i "gravhøjen" en flaske med et brev i der lyder sådan her: Se side 11 - 12

De mange tekster på stenene blev hugget ind af lærer Askløv der sad og huggede i alle frikvarterer.

Endelig blev der lavet en talerstol og rejst en flagstang og så var man klar til at holde Indvielsesfest. Den foregik den 3. Juli 1927 med taler, sange og kaffebord for ca. 300 mennesker. Desværre var det koldt og regnede, så festen måtte flytte ind i Forsamlingshuset.

I årene fremover blev der afholdt mange møder i Helledammen med kendte politikere og andre kendte folk som talere. For eksempel 1. maj fester, Grundlovsfester, men også rene privatfester hvor naboer og familie mødtes her.

I forbindelse med Helledammens anlæg blev også kirkens parkeringsplads pyntet op. Der blev lavet en stencirkel med en stor sten i centrum midt på pladsen og lavet et lille kunstværk med en ramme af et par kvadre med en overligger fra et lille kirkevindue og et mosaikbillede inden i, der stod til højre ved indgangen til pladsen. Dette er helt forsvundet og der eksisterer vist ingen billede af det. Den store sten i midten bar indskriften: *"I Enighed rejst af Menighed 1926"*. Da man senere begyndte at få biler, fik man brug for mere plads til parkering og stenkredsen fjernedes. Den store sten var også misvisende, da der vist ikke altid var megen enighed. Da den var stor og tung valgte man at grave et stort hul og vippe den der ned og begrave

den. Der ligger den endnu. Der har somme tider været fremsat ønske om at få den rejst op igen, men det har der heller ikke været enighed om.

Det var som nævnt vedtaget at der aldrig måtte bygges i Helledammen. Der blev dog gjort en undtagelse, og igen skyldtes det uenighed. Hør blot hvad Hilda Davidsen har fortalt i januar 1988:

Kapellet blev bygget i 1939, mens jeg tjente ved Jens Holm. Det var ham der lod den bygge. Jens Holm og Chresten Berg kom meget sammen. Jens Holm solgte gården til Berg. Når der skete noget i familien, var den anden familie altid med. Bergs far skulle begraves, og selvfølgelig var Jens Holm med.

Da de var kommet hjem efter begravelsen, kom Berg hen til Jens Holm, som sagde at det var en god ting med sådan et ligkapel. (Vistnok i Rødkærsbro). Berg mente det samme, og spurgte Jens Holm om han ikke kunne tænke sig at bygge sådan et her i Kragelund, for det manglede de. Jo – det kunne han godt gå med til. (Han var så 'e lidt velhavende).

De begyndte så at tale om det, men sognerådsformand Chr. Vinderslev var ikke rigtig med på den. Han ejede snart alt tiende i kirken, sådan var det dengang, så han ejede med andre ord snart hele kirken.

Chr. Vinderslev sagde: Jo – det kunne jo være godt nok, men så skulle den ligge på kirkegården. – Nej, det skal den ikke, for det skal ikke være dig der skal have den, det er menigheden jeg vil give den til, sagde Jens Holm.

Så var Chr. Vinderslev imod det, for det skulle helst være, som han ville have det. Han sagde til Jens Holm, at skulle det være, så kunne han da lige så godt ligge den omme i præstens tout (toft), der var et svinhus, og det kunne da være han kunne købe det.

Jens Holm var ikke missionsmand, men han var sådan en troende mand, så da han kom hjem, lagde han sig på knæerne ved siden af sengen og sagde: "Hvad er det da jeg har givet mig til, at der skal være sådan en spektakel om det, det tager jo hele fornøjelsen af det.

Der var tre mænd, bl.a. Berg og Jens Konrad, som gik om til Chr. Vinderslev en søndag formiddag og der faldt godt nok nogle store ord, så det blev bestemt at det skulle ligge i Helledammen, for det var kommunal jord. Men Chr. Vinderslev sluttede med at sige, at der jo slet ikke var brug for det. De andre mente at det var der, og det er også blevet brugt meget.

Ak ja, men det bruges stadig rigtig meget da det er tæt på plejehjemmet, så stor tak til Jens Holm. Foruden at bekoste opførelsen oprettede han også et legat til vedligeholdelse så det ikke beroede på Chr. Vinderslev om kapellet blev vedligeholdt.

Regnskab for 1927

<i>Indtægt</i>			<i>Udgift</i>		
Kassebeholdning 1/1 1927	242	10	1 Medlemskort	8	00
Tilskud fra Kragelund Kommune til Pladsen	300	00	2 Betaling for Dræning	7	50
Medlemsbidrag for 1927	170	75	3 Kalk, Leveret på Pladsen	20	00
Overskud fra Nytaarsfesten 2, januar	92	11	4 Underskud fra Fest den 27.-2	12	11
Overskud fra Lotterispil d.5.-11 27	13	82	5 Cementkugler til Indgangen	11	76
Renter fra Banken	9	29	6 11 Læs Sand	20	50
			7 Hegnspæle og Opsætning	105	00
			8 Trådvæv m.m.	104	20
			9 Laage til Hovedindgangen	40	00
			10 Træer og Planter	134	60
			11 2 Piller murede og Levering af materialer	30	00
			12 Plænegræs m.m. fra Brugsen	18	65
			13 Græsfrø til Pladsen fra A. Lemminger	6	90
			14 Arbejde paa Helledammen	10	00
			15 Flag til Helledammen	16	85
			16 Beslag til Flagstang, en Låge	27	50
			17 Vaser til Piller ved Indgang	13	80
			18 Renholdelse af Helledammen	45	00
			19 Regning paa Træ til Bænke. Stager	29	05
			20 Underskud fra Indvielsen	48	48
			21 Underskud fra Fugleskydning	8	50
			22 Amtsskat af Helledammen	1	12
			Kassebeholdning	108	55
	828	05		828	07

"Byrådet" i Helledammen, Rasmus Askløv, Christen Berg, Anton Frank, Alfred Lemming og Peter Davidsen, Kragelund Søndergård

BYSTÆVNEN I PARKEN.

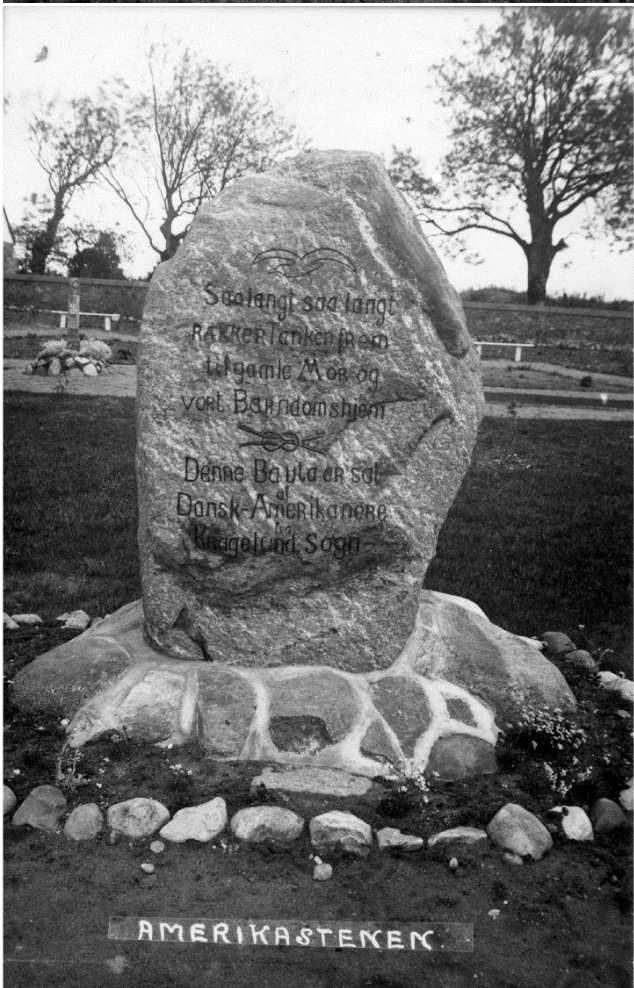
PARTI AF HELLEDAMMEN I KRAGELUND.

JYLLANDSSTEKEN

STENHOLTSTEKEN

AMERIKASTEKEN

Da man for en del år siden renoverede anlægget fandt man i "gravhøjen" en flaske med et brev i der lyder sådan her:

22 Juli 1926 begyndtes paa Opførelsen af den nye Kampenhøj. Pladsen bliver kaldt "Helledammene". Indtil Sommeren 1925 henlaa den i Stumpe, Huller, Siv og al Slags Ukrudt. Sten laa spredt over det hele ogsaa Holdpladsen ved Kirken, saa fik jeg Borgerforeningen til at interessere sig for at skabe korn- og Kirken værdige Omgivelser. Helt pladsen blev requireret og draeneret for frivillige Bidrag; Kommunens bevilgede 300 Kr. En stor Vanskelighed mødte vi, da vi antog jorden for Folkevej (Gadejord tilhørende Bymændene) men Prosteegaardsforpagter Chr. Vindervor gjorde Indsigelse herimod og fik Taylor Lidsgaard til at forlange en Vej langs med Logen i Øst-Vest. Denne Vej myner vi vil skomme. Anlægget. "Laafremt Borger & Haandværkerforeningerne" ikke længer ønsker at vedligeholde "Helledammene" overgaaet denne til Kommunen, men der maa ikke bygges paa den. Saar jeg den anlagt, som jeg ønsker, bliver det en af de ejendommeligste Pladser, nogen danske Landsby kan opvise. Dette anser jeg for mit sidste Arbejde for den By, hvor jeg nu har levet i 17 Aar.
M. Ashlov.

Bestyrelsen for Strøghøj Borg og Haandværkerhof. Bestaa af
Chr. Borg, Baitregaard, Svend.
Jens Jensen, Røpholtegaard, Fogeskovvej.
A. Frank, Strøghøj, Centralbestyrelsen.
A. Kemmerer, " " Møllevej og Hølmund
J. Davidsen, Strøghøj, Søndergaard
M. Ashlov " " 1' Løve.

Oversat

22. Juli 1926 begyndtes paa Opførelsen af denne Kæmpehøj. Pladsen blev kaldt "Helledammen". Indtil Sommeren 1925 henlaa den i Sumpe, Huller, Siv og al Slags Ukrudt. Sten laa spredt over det hele ogsaa paa Holdepladsen ved Kirken, saa fik jeg Borgerforeningen til at interessere sig for at skabe kønne og Kirken værdige Omgivelser. Hele Pladsen blev reguleret og drainet for frivillige Bidrag; Kommunen bevilligede 300 Kr. En stor Vanskelighed mødte vi, da vi antog Jorden for Fælleseje Gadejord tilhørende Bymændene, men Præstegaardsforpagter Chr. Vinderslev gjorde Indsigelse herimod og fik Pastor Lidegaard til at forlange en Vej langs med Logen i Øst-Vest. Denne Vej mener vi vil skæmme Anlægget.

Saaframt "Borger & Haandværkerforeningen" ikke længere ønsker at vedligeholde "Helledammen" overgaard denne til Kommunen, men der maa ikke bygges paa den. Faar jeg den anlagt som jeg ønsker, bliver det en af de ejendommeligste Pladser, nogen dansk Landsby kan opvise. Dette anser jeg for mit sidste Arbejde for denne By, hvor jeg nu har levet i 17 Aar.

R. Askløv

Bestyrelsen for Kragelund Borger og Haandværkerforening bestaar af:

Christen Berg, Baunegaarden, Fmd.

Jens Jensen, Refshalegaard, Sognefoged.

Anton Frank, Kragelund, Centralbestyrer.

Alfred Lemminger, Kragelund, Mølleeejer og Købmand.

Peter Davidsen, Kragelund Søndergaard.

Rasmus Askløv, Kragelund, 1. Lærer.

På de næste sider vises stenene efter de blev rensset, hugget og malet op i 2019

1

**Dagmar og Anders Henriksen
(Iversen)**

Dolly

Bøllingsøgaardvej 15

Matr. 2k Refshale

1904 -

**Et par ældre folk der boede
"nede i søen" hvor det flotte
bjælkehus ligger nu.**

**Efter dem boede Marry og Alfred
Ankersen her.**

2

Frederik Sørensen

Kragelund Vestergård

Engesvangvej 65

Matr. 13a + 14a Kragelund By

**Kaldes også Skræddergården
efter Mette Kjerstine og Søren**

**Rasmussen Skrædder der ejede
den midt af 1800 tallet.**

**Er en slægtsgård igennem
mindst 4 generationer, der
sluttede med Betty Nyhus.**

**Utallige kan føre deres slægt
tilbage til den gård.**

**Bl.a. musikeren Rasmus
Skrædder i Silkeborg.**

**Ancher Anchersen, Lille
Klosterlunds kone var også fra
Skræddergården.**

**Egentlig skulle der stå Bertoline
på stenen da hun som enke
ejede gården, Frederik var
hendes søn og bestyrer.**

3

Severine og Kristen Berg

Baungård

Sinding Hedevej 6

Matr. 5a og 4l Kragelund By

Berg var en af hovedmændene i at få skabt Anlægget De havde boet nogle år i Thorning og der havde man et flot anlæg, så det syntes han også Kragelund skulle have.-

4

**Else Marie og Søren Rask
(Rasmussen)**

Fastruplund

Engesvangvej 109

Matr. 1b Klosterlund

Tidligere Fastruplund på

Engesvangvej som sønnen

Anton har overtaget på dette tidspunkt.

Boede nu på Engesvangvej 26b i

Kragelund matr. 29b hvor

Thorvald Vestergaard også bor.

Var "klog mand" og kunne læse over forstuvninger o.l.

Lidegaard har beskrevet ham i en avisartikel.

5

**Marie og Jens Kristensen
(Hjulmand)**

Klemensbakke

Sinding Hedevej 33

Matr. 5d Kragelund By

Kragelund Skov

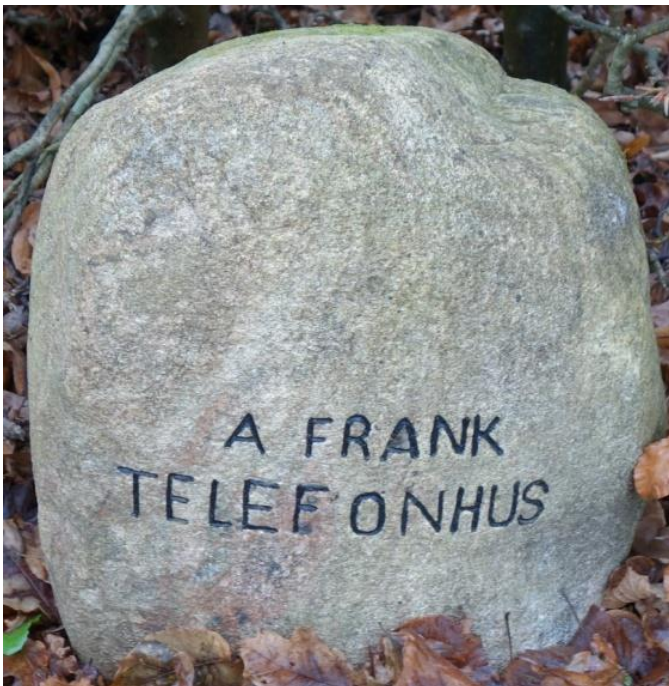
Murer

**I 1918 solgt til datteren Kathrine
(Trine) og Jens Døssing**

**De fik 4 børn der alle forblev
ugifte.**

**Var utrolig gammeldags og
gemte al ting som f. eks. tomme
medicinglas o.l.**

Gitte Villumsen bor der nu.

6

**Petrea og Anton Frank (Frank er
gammelt kartoffeltyskernavn)**

Telefonhus = telefoncentralen

Engesvangvej 53

Matr. 12f Kragelund

1920 – 1946

**Deres søn Christian var lærer og
spillemand sammen med Anders**

Top tidl ældreminister Thyra

Frank er hans datter.

**Deres datter Lydia og Aksel
overtog centralen.**

**Kunstneren Vedel Frank er søn
af Lydia og hans søn Carsten**

**Frank er en anderkendt
kunstner i dag.**

7

**Mary Helene og Niels Jensen
Kusk**

Mögelmosegaard

Engesvangvej 41

Matr. 11a Kragelund By

1893 – 1937

Møgelmosen (møgel = stor)

Var medlem af sognerådet.

**Gaarden med de takkede gavle
syd for byen.**

**Stuehuset blev bygget da
datteren Agnes og Henry Haarup
overtog gården, som deres
Datter Dorte og Henning nu har.**

8

**Anne Margrethe og Christian
Hansen**

Buskhøj

Buskhedevej 22

Matr. 7g Kragelund By,

Buskhede

1925 – 1935

**2. Ejendom på vejen før
Kongshedevej.**

**En søn: Peter Hull Hansen
havde, sammen med Lita, galleri
Smedegården på Kragelundvej**

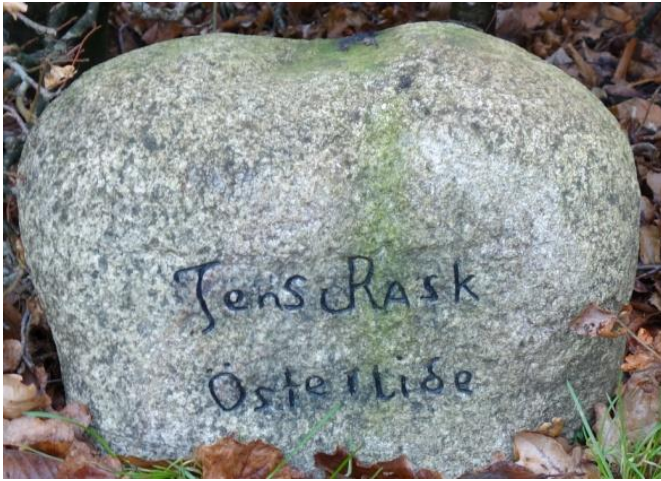
9

**Johanne Marie og Marius
Kristoffersen
Sortehøjhus
Engesvangvej 16
matr. 21a Kragelund By
Gården er den første man
kommer til når man går ud af
grusvejen bag kroen.**

10

**Kirstine Løhde og Kristian
Kristiansen
Buskdal
Buskhedevej 20
Matr. 7e Kragelund By,
Buskhede
1. ejendom på grusvejen lige før
Kongshedevej.
Havde 4 børn:
1 Marie (Theodor) Løhde født i
Julianehede 1900
2. født 1902 i Engesvang
3. født 1905 i Silkeborg
4. Født 1915 i Juelsminde**

11

Trine og Jens Rask

Østerlide

Kragelundvej 34

Matr. 6k Kragelund By

Var tidl. købmand i

Christanshøj/Stenholt

Christianshøjvej 35

Boede i det hus Connie bor i dag,

boede tidligere i Stenholt hvor

han var landmand, købmand,

musiker og helbreder. Han årelod

folk og spillede til fester. Havde

som ung spillet til 24 timers bal i

Lemming, fastelavns søndag

middag til mandag middag.

Købmandsbutikken blev ofte

besøgt af Peter Reimar, den

lokale røver (Robin Hood) som

han havde et godt forhold til. Da

politiet en gang var efter ham var

Jens på fasanjagt. Politiet ville

have Jens til at skyde på Peter,

men han gav geværet til en

betjent, så kunne de selv skyde.

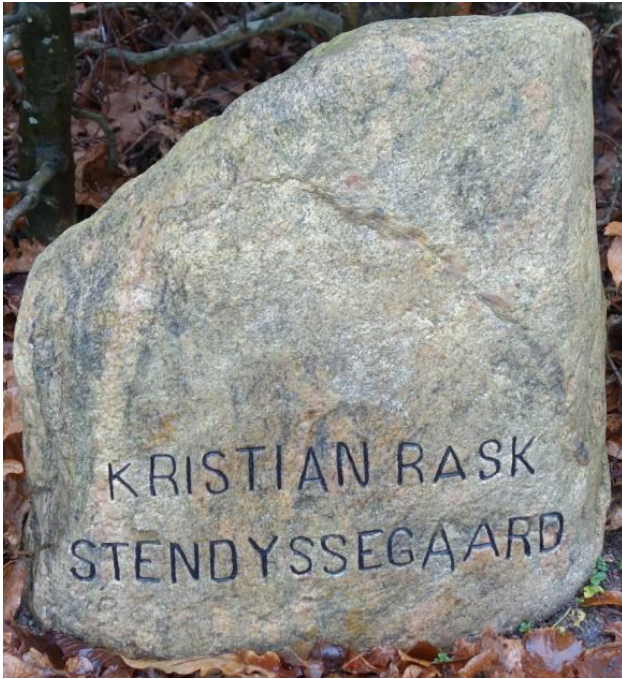
Men denne gav geværet til

kromandens søn fra Kragelund

og beordrede ham til at skyde

Peter Reimar i benene, hvilket

han gjorde.

12

**Hansine og Kristian Rask
(Christian Anker Rasmussen)**

Stendyssegård

Stenholtvej 14

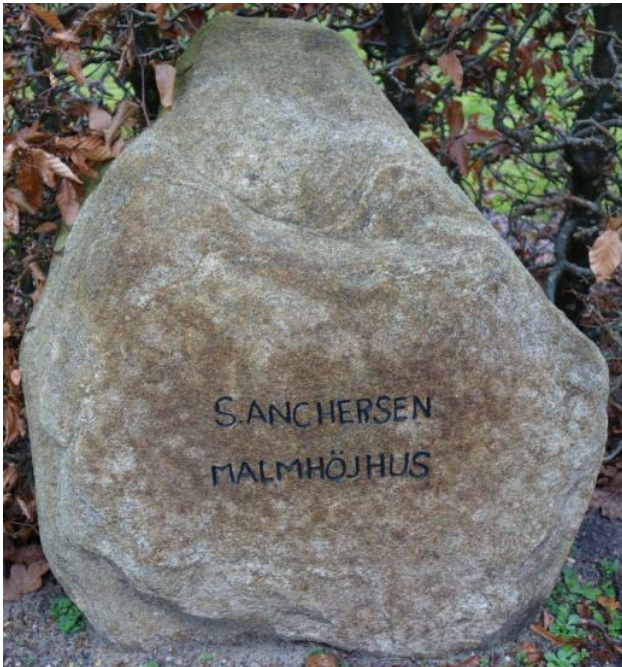
2a Stenholt by

**Navnet efter den store stendysse
der lå ejendommens jord men
som nu ligger på Hernings gader
som belægning.**

**Første gård på højre side efter
den dobbelte stenkiste**

**Det var den gård Severine og
Chr. Berg købte da de blev gift.**

**"A lånt 8000.00 og så var a sku
gaardmand" Har Berg fortalt.**

13

**Metteline og Søren Ankersen
Malmhøjhus**

Malmhøjvej 11

11b Frederiksdal

**Metteline og Søren Ankersen
Malmhøjhus**

**Den ejendom Inger og Ib
Urenholt har nu.**

**Søren og Metteline flyttede
senere i det gule hus med de
røde murstenskanter på
Kragelund Møllevej.**

**Søren var ældste søn fra Lille
Klosterlund.**

14

**Petrine og Mikael Jensen Frank
Øster Stenholtgård**

Bedehøjvej 1

3a Stenholt by

De fik 4 sønner og en datter der alle var voksne og hvoraf kun en var gift og flyttet hjemmefra da Karen kom til gården som husbestyrerinde 1957.

I 1959 blev hun gift med den ældste, Jens Kristian.

Deres søn Jens Mikael har gården i dag og har sikret at den gamle slægtsgård kan bevares i familien, da han har 2 børn.

15

**Marie (Mitte) og Niels Engvardt
Alfred Lemminger**

Møllegård

Kragelund Møllevej 23

Matr. 6b Kragelund By

Mølle og købmandshandel

Kragelund vindmølle var opført ca. 1870 og lå på Kragelund Møllevej 15.

Den blev overtaget 1920 af Mitte og Alfred og Mitte startede købmandsbutik sammen med mølleriet.

1930 byggede de købmandsbutik på hjørnet af Sindinghedevej og Engesvangvej, og møllen blev revet ned, kun stuehuset er tilbage.

Indgang fra kirkepladsen

16

Maren og Peter Davidsen

Kragelund Søndergård

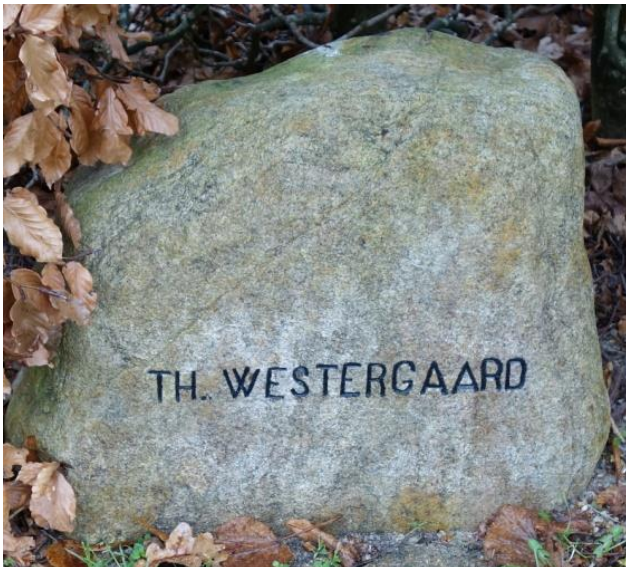
Kragelund Møllevej 20

Matr. 8a + 9a Kragelund By

De havde 4 døtre:

Hulda (Vinderslev), Betty, Thora og Astrid.

Gården blev senere overtaget af Jutta og Chr. Willemann

17

Bendine og Thorvald

Vestergaard

Vognmand og musiker

Engesvangvej 26

29b Kragelund

Boede på samme adresse som Søren Rask.

Thorvald var landmand, vognmand og spillemand.

Vandværket er bygget på deres jord.

18

Margrethe og Ancher Albertus

Anchersen

Lille Klosterlund

Stenholtvej 12

Matr. 1c Klosterlund

Ancher var en bror til Martin

Anchersen og gården er

udstykket fra Klosterlund. De fik 14 børn.

Margrethe var fra

"Skræddergården" og en glad kone, hun spillede harmonika, men måtte ikke for Ancher.

19

Jens Jensen (Olesen)

Stormfri

Sinding Hedevej 35

Matr. 4c Kragelund By

Kragelund Skov

1899 – 1928

Første ejendom efter

**Bakkegården når man følger
vejen til højre.**

Gift med Kirstine Andersen død

1924 47 år, Jens døde 1928 og

da var børnene Maren 22 år,

Else 18 år, Kristian 17 år og

Rigmor 12 år de var tilbage med

Stormfri i 1½ år hvorefter den

blev solgt til Ejler Johansen

(Philip)

Ebba Haarup var husbestyrer

hos Jens 1925.

Jens var god til at hugge i sten

og huggede en del af stenene i

Helledammen.

Var historieinteressert og

meddeler til Jens Jensen,

Refshale.

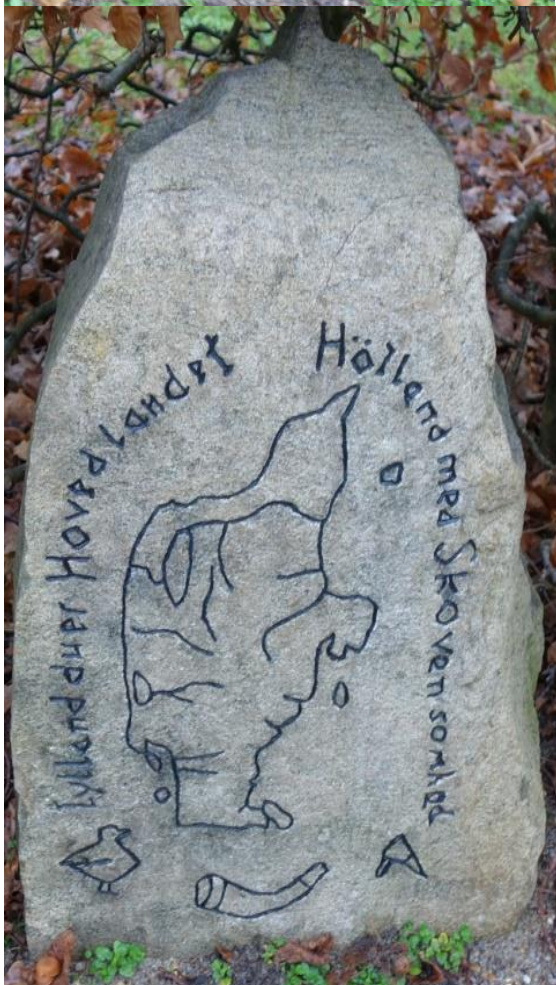
20

Sten som Jens Rask lavede medens han var fårehyrde på heden.

Han blev senere købmand og landmand på Christianshøjvej 35 og tillige musikanter, jæger og politiker.

Peter Reimar og Pastor Lidegaard kom ofte hos Jens Rask

Det fortælles at den er hugget af Jens Rask som Fårehyrde. Han blev senere landmand, købmand, musiker og "Klogmand" i Christianshøj, 1/1 1865 trådte Kongeågrænsen officielt i kraft, er det dette stenen skal minde om?

21

Jyllandsstenen

Uanset af der intet årstal står på mindestenen i Kragelund, må den alligevel henregnes som Genforeningssten, fordi denne Jyllandssten markerer, at Sønderjylland nu er en del af Jylland.

Motivet er: Jylland med Sønderjylland omkranset af en linje fra H. C. Andersens sang "Jylland mellem tvende have".

Efter tabet af Sønderjylland var det resteret Jylland ikke noget man kunne kalde et hovedland, fattigt med vidtstrakte heder og sandjord, men efter hede selskabets store arbejde med at opdyrke og plante, og så nu grænsen flyttet var Jylland igen "Hovedlandet"

De små figurer viser: Fugl, (måske hjejle), guldhorn og kæmpehøj

22

**Dorothea og Jens Peter
Petersen Hørmann**

Bakhuset

Bøllingsøgårdvej 12

Matr. 2g Refshale

1900 – 1934

**Den ejendom som Elin og Niels
Jørgen Haarup havde før han
døde og hun byggede hus i
Refshale.**

23

Jens Jensen

Refshalegård

Engesvangvej 105

Matr. 1a Refshale

Sognefoged og DB

1901 – 1938

Jens Jensen var ugift

**Gammel gård der allerede er
nævnt i brev fra Kong Frederik
d. 2**

**Kendt historiker, skribent og
folkemindesamler**

24

**Kathrine og Jens Nielsen
(Konrad)**

Boede indtil 1920

Skeldalvej 8, nu

Bøllingsøgårdvej 11A

**Matr. 2c Refshale,
og derefter**

Engesvangvej 67,

Matr. 15a Kragelund

1920 - 1949

**Gården hvor der blev spillet
fodbold ved DGI Landsstævnet
1998.**

25

**Antine Dagmar og Søren Peter
Nielsen**

Elmgård

Buskhedevej 45

Matr. 7c Kragelund By,

Buskhede

- 1952

**Gården brændt og genopbygget
i nyere tid.**

**Bedsteforældre til Bager Varny
Nielsen.**

Han startede Silkeborg

Maskinhandel i gården ved

Forsamlingsbygningen i

Silkeborg

26

**Kirstine Rebekka og Martin
Nielsen Elkjær**

Komosehus

Komosevej 1

Matr. 24a Kragelund By

1891 -

**1925 bor Micha og Arvid
Johansen der hos hendes
forældre inden de bygger**

"Starte". Arvid var

jagtkonsulent.

Senere overtager sønnen

Kristian gården.

27

**Elisabeth Ane og Jens Peter
Skov Malmhøj**

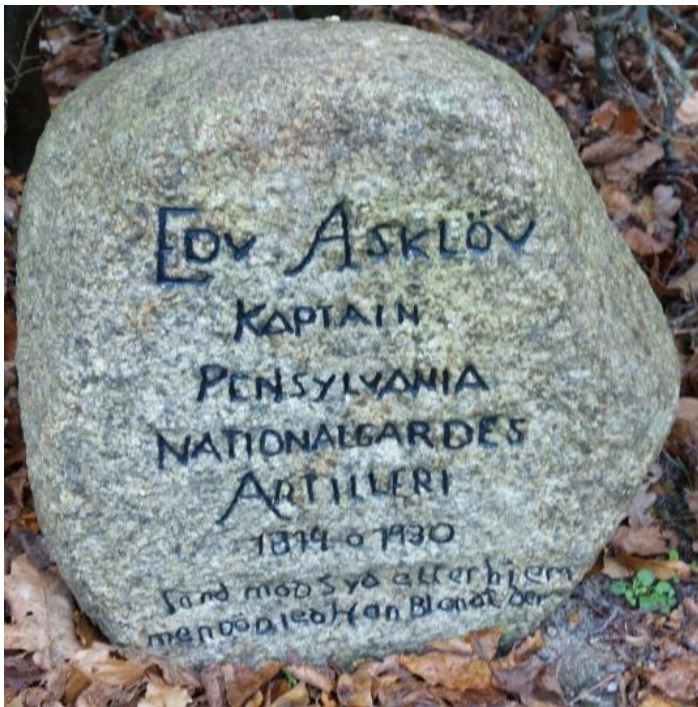
Malmhøjvej 5

11d Frederiksdal, Futlyst

1923 – 1928

**Ejendommen der tidlige var
minkfarm kommer efter Ib og
Inger Urenholt på sidevej til
Malmhøjvej.**

Og så gik der en spøgelse rundt.

28

Edvard Askløv
Kaptain ved Pennsylvania
Nationalgardes Artilleri
1894 - 1930
Søn af Rasmus Askløv

Sand mod Syd eller hjem
men Død led Han Blandt dem

29

Maren Sofie og Rasmus
Pedersen Askløv
Lærer Hovedskolen
Kragelundvej 73

En del af stenene i
Helledammen blev hugget af
lærer Askløv der sad og
huggede i frikvartererne.
Askløv var meget aktiv i
forbindelse med anlæggelse af
Helledammen.
Han plantede egetræet.

**3 mænd der har haft betydning
for landbruget**

Blicher

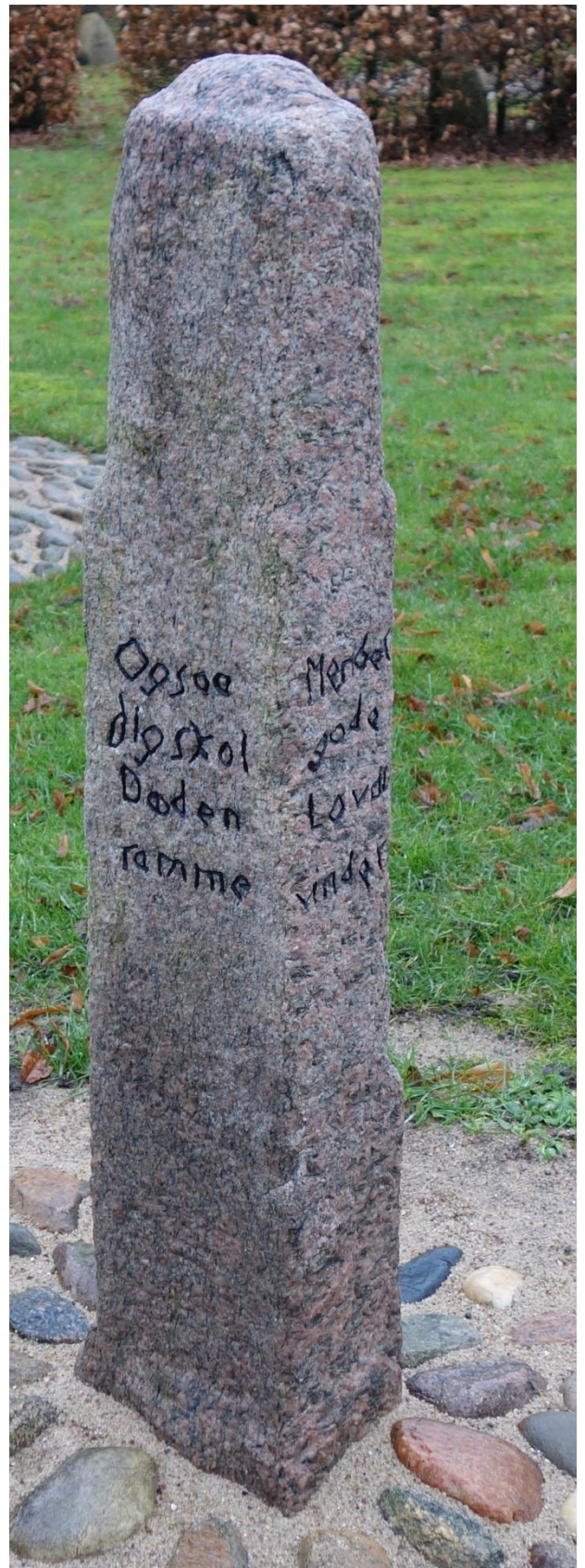
Dalgas

N.J.Fjord

Helledammen Indviet 3. juli 1927

**"Fæ dø, Frænde dø. Ogsaa dig skal døden ramme.
Men det gode Lov du vinder, det skal ingensinde dø"**

Stenen har oprindeligt stået på kirkegården

Hulstenen fra Stenholt Skov

Solstenen er en skålsten fra bronzealderen fundet i Mikael Franks Skov i Stenholt. Den blev fragtet hertil på blokvogn med stort besvær ved Helledammens anlæggelse

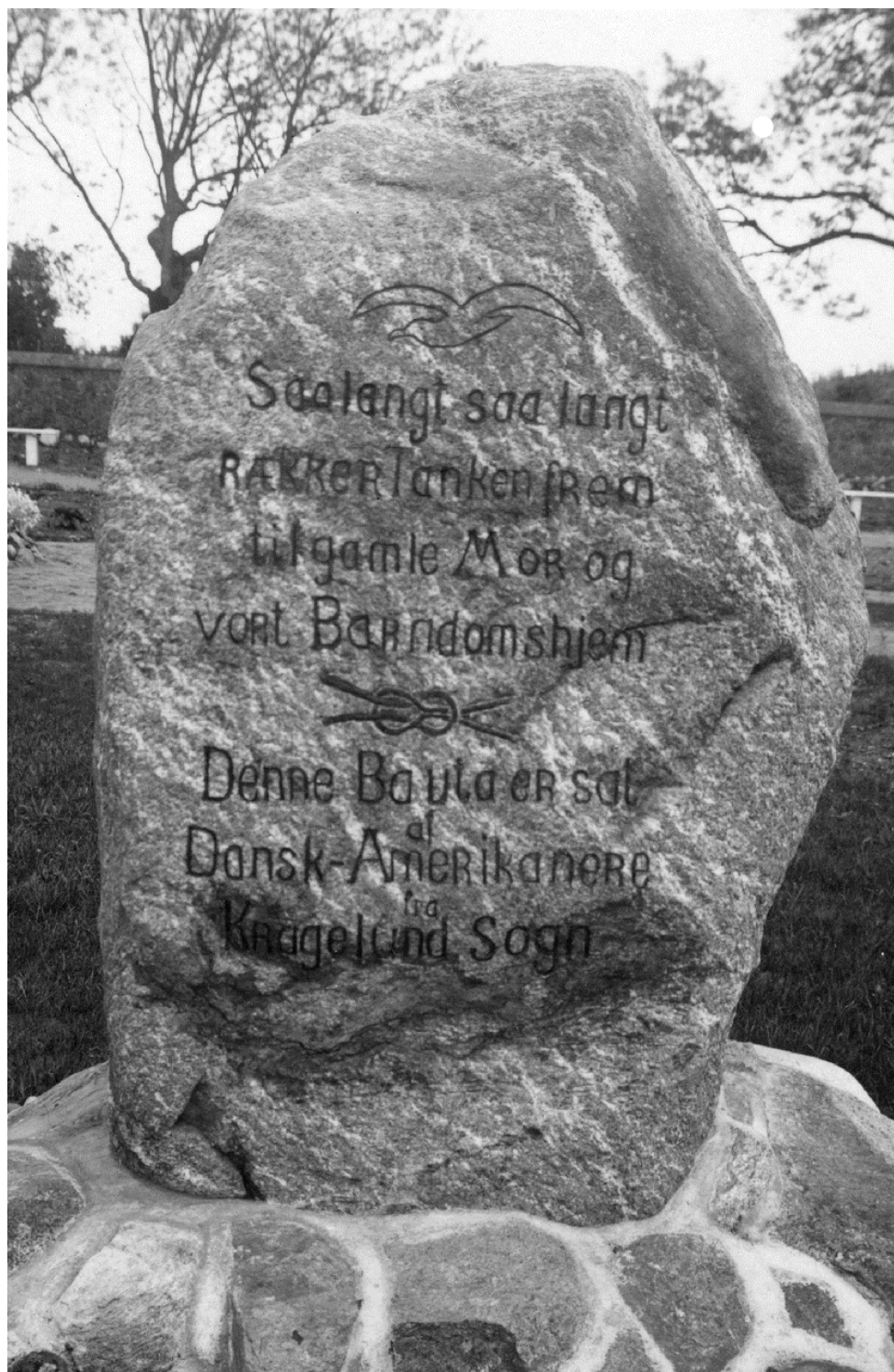

Amerikastenen

Udvandresten er betalt af unge fra Kragelund Sogn, der er udvandret til Amerika.

Indskrift og ornat er tegnet af den senere så kendte kunstner Søren Hjort Nielsen, der voksede op i Kragelund.

Indskriften lyder ” Saa langt, saa langt rækker tanken frem til gamle Mor og vort Barndomshjem.” (Albert Dam)

Kongestenen er hugget af husmand Jens Jensen (Olesen), Stormfri der var historisk interesseret og huggede mange af stenene i Helledammen. Hans initialer ses sammenslynget for neden.

Kongestenen og sten nr. 20 har måske forbindelse med genforeningsstenen nr. 21?

De tre sten er sikkert ældre end Helledammen og er flyttet rundt flere gange, så det vides ikke mere om de oprindeligt har stået i forbindelse med hinanden.

